

ÅFJORD
KOMMUNE

TRAFIKKSIKKERHETSPLAN 2023-2026

Behandlet i trafikksikkerhetsutvalget 24.08.2023

Vedtatt av Åfjord kommunestyre 07.09.2023

Innholdsfortegnelse

1. SAMMENDRAG	3
2. INNLEDNING	3
3. OVERORDNEDE FØRINGER	3
3.1 FOLKEHELSE OG TRAFIKKSIKKERHET	4
4. ULYKKESITUASJONEN / -UTVIKLINGEN I ÅFJORD KOMMUNE	4
4.1 TRAFIKKSIKKERHETSUTFORDRINGER I KOMMUNEN	5
5. MÅL OG STRATEGI FOR TRAFIKKSIKKERHETSARBEIDET	5
5.1 MÅL	5
5.2 STRATEGI	5
6. KOMMUNALE TILTAK	6
6.1 FART	6
6.2 RUS	6
6.3 BELTEBRUK OG RIKTIG SIKRING AV BARN	6
6.4 UOPPMERKSOMHET	6
6.5 BARN (0-14 ÅR)	7
6.6 UNGDOM OG UNGE FØRERE	7
6.7 ELDRE TRAFIKANTER	7
6.8 GÅENDE OG SYKLENDE	8
6.9 MOTORSYKKELE OG MOPED	8
6.10 GODSTRANSPORT PÅ VEG	8
6.11 MØTEULYKKER OG UTFORKJØRINGSULYKKER	8
6.12 DRIFT OG VEDLIKEHOLD	8
6.13 BRUK AV NY TEKNOLOGI I TRAFIKKSIKKERHETSARBEIDET	8
6.14 TRAFIKKSIKKERHETSARBEID I OFFENTLIGE OG PRIVATE VIRKSOMHETER	8
6.15 STYRKE KUNNSKAPSGRUNNLAGET	8
6.16 FYSISKE TILTAK	9
7. ØKONOMI	9
8. EVALUERING, RULLERING	9
9. VEDLEGG	9
9.1 HANDLINGSPLAN 2023-2027	9

1. Sammendrag

Åfjord kommune ønsker å bidra til å sikre stø kurs mot målet om null-visjon:

1. Systematisk arbeid for gode holdninger som fremmer god adferd i trafikken
2. Sikre nødvendig oppmerksomhet og riktig ressursinnsats.
3. Arbeide systematisk med trafiksikkerhet på tvers av etater.

Planen inneholder bakgrunn og status for arbeidet, og handlingsplanen er utformet som vedlegg til trafiksikkerhetsplanen. Planen forankres i kommunens eget trafiksikkerhetsutvalg, samt det politiske system gjennom endelig vedtak i kommunestyret.

2. Innledning

Visjonen om null drepte og hardt skadde ligger til grunn for trafiksikkerhetsarbeidet i Norge. Siden 2010 er det satt etappemål for arbeidet mot nullvisjonen, og i NTP 2022-2033 heter det: «Innen 2030 skal det maksimalt være 350 drepte og hardt skadde i veitrafikken, hvorav maksimalt 50 drepte. Ingen skal omkomme i veitrafikken i 2050.»

Trafiksikkerhetsarbeid handler om å redusere risikoen for skader og ulykker blant alle trafikantgrupper i alle aldre. Vår trafiksikkerhetsplan skal ivareta de viktigste prioriteringene for å øke trafiksikkerheten i kommunen, og vårt arbeid skal være et bidrag for å nå de nasjonale målene. Kommunen har flere roller og oppgaver som innebærer at en direkte eller indirekte har mange muligheter til å bedre trafiksikkerheten, som:

- planmyndighet
- skole- og barnehageeier
- arbeidsgiver
- transportkjøper
- folkehelseaktør (ved å forebygge sykdom og skade hos innbyggerne)
- vegeier og vegdrifter

3. OVERORDNEDE FØRINGER

For å sikre en rød tråd i arbeidet, fra nasjonalt til lokalt nivå, er følgende styringsdokumenter vektlagt:

- FNs bærekrafts mål
- Meld. St. 40 (2020-2021)
- Nasjonal transportplan (NTP)
 - Barnas transportplan
- Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på veg 2022-2025
- Delstrategi 2019-2023, Trøndelag fylkeskommune

3.1 Folkehelse og trafiksikkerhet

Til tross for en markant reduksjon av antallet alvorlige trafikkulykker siden 1970 vurderes trafikkulykker som et betydelig folkehelseproblem. Det er spesielt for unge mennesker at trafikkulykker utgjør en viktig årsak til tidlig død, helsetap og redusert livskvalitet.

Regjeringen vil i tråd med Meld. St. 19 (2014-2015) Folkehelsemeldingen mestring og muligheter, forsterke det tversektorielle samarbeidet for å forebygge ulykker. Det er viktig at kommunen innlemmer det ulykkesforebyggende arbeidet generelt, og trafiksikkerhetsarbeidet spesielt i sitt folkehelsearbeid.

Jf. folkehelselovens § 4 skal kommunen bidra til å forebygge skade og lidelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt.

4. ULYKKESSITUASJONEN / -UTVIKLINGEN I ÅFJORD KOMMUNE

Ulykker og skader i trafikken påfører menneskene som rammes store lidelser. De er også svært kostbare for samfunnet. Helse- og omsorgstjenestene i kommunene må ta store deler av regningen, og det lønner seg derfor å forebygge.

De nasjonale tallene for antall omkomne i vegtrafikkulykker går nedover. Antall hardt skadde har imidlertid ikke hatt like stor nedgang. De siste årene før 2023 ligger tallet for omkomne og hardt skadde i vegtrafikkulykker i Norge på rundt 700 årlig. Av disse omkom om lag 100 personer. De nasjonale målene er å redusere dette antallet til maksimalt 350 innen 2030, altså en halvering av dagens nivå, i tråd med etappemålene mot nullvisjonen.

Statistikk for perioden 2018-2022 viser at det er aldersgruppen 20-24 år og 45-54 år som er representert i flest ulykker i Åfjord kommune:

Trafikkulykkesregister														
År	0 - 5 år	6 - 15 år	16 - 17 år	18 - 19 år	20 - 24 år	25 - 34 år	35 - 44 år	45 - 54 år	55 - 64 år	65 - 74 år	75 - 84 år	85 år eller mer	Ukjent	Sum
2022	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	3
2021	0	0	1	0	2	1	1	2	0	1	0	0	0	8
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
2019	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4
2018	0	1	1	0	1	0	0	2	0	0	0	1	0	6
Sum	0	2	3	0	5	1	2	4	1	1	3	1	0	23

Det er utforkjøringer som dominerer statistikken for Åfjord, med motsatt kjøreretning som nummer to:

Trafikkulykkesregister															
År	Samme kjøreretning	U	Motsatt kjøreretning	U	Kryssende kjøreretning	U	Fotgjenger/akende	U	Utforkjøring	U	Andre ulykker	U	Ukjent	U	Sum
2022		1		0		0		0		2		0		0	3
2021		0		1		0		0		7		0		0	8
2020		0		2		0		0		0		0		0	2
2019		0		0		0		0		3		1		0	4
2018		0		4		0		0		1		1		0	6
Sum		1		7		0		0		13		2		0	23

4.1 Trafikksikkerhetsutfordringer i kommunen

- Smale og svingete veier
- Rasutsatte veier
- Manglende gang- og sykkelveier
- Smale bruer
- Dårlig sikt
- Dårlig standard på dekke
- Varierende veivedlikehold

5. MÅL OG STRATEGI FOR TRAFIKKSIKKERHETSARBEIDET

5.1 Mål

Åfjord kommune arbeider etter nullvisjonen, og har følgende mål:

Å redusere alle typer ulykker og skader i vegtrafikken i kommunen og for sine innbyggere.

5.2 Strategi

I *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2022-2025* er det satt opp en rekke tilstandsmål formulert som måltall. For å nå disse målene må det iverksettes tiltak. Åfjord kommune skal arbeide aktivt for å bidra til at vi oppnår disse tilstandsmålene. Dette gjelder først og fremst på følgende områder:

- Påvirke kommunens innbyggere til å ferdes med minst mulig risiko for skade og død, uavhengig av hvor en ferdes i vegtrafikken.
- Jobbe systematisk med trafikksikkerhet innenfor alle kommunens sektorer.
- Ha gode systemer og rutiner for trafikksikkerhetsarbeid med konkrete tiltak og evaluering.
- Gjennomføre tiltak knyttet til fysiske tiltak, organisasjon, holdninger og adferd.

6. KOMMUNALE TILTAK

I *Nasjonal tiltaksplan for trafikkikkerhet på veg 2022-2025* er det satt mål for tilstandsutvikling innenfor 15 områder der tilstandsendringer er av vesentlig betydning for utviklingen i antall drepte og hardt skadde.

6.1 *Fart*

Kommunen skal:

- som arbeidsgiver påvirke sine ansatte i tjeneste til å opptre med minst mulig risiko i trafikken.
- utarbeide retningslinjer for tjenestereiser og forankre disse i alle sektorer.
- ha trafikkikkerhet som årlig tema i kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU).
- stille krav til samarbeidspartnere om trafikkikker adferd (transporttjenester og vei og vedlikeholdstjenester) ved kjøp av transporttjenester som innarbeides i anbudsdocumentene.
- gjennomføre kurs/gi opplæring for alle ansatte i trafikkikkerhet og HMS.

6.2 *Rus*

Kommunen skal:

- arbeide aktivt for å forhindre at ansatte er påvirket av legale eller illegale rusmidler i tjenesten.
- ved kjøp eller leasing av nye biler innarbeides alkoholås som en del av anbudsgrunnlaget dersom dette kommer som mulig tilvalgsutstyr.

6.3 *Beltebruk og riktig sikring av barn*

Kommunen skal:

- tilstrebe å velge busser med 3-punktsbelte ved leie av busser til transport i kommunal regi.
- i retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at alle kommunens ansatte bruker sikkerhetsbelte ved transport i tjeneste. Dette gjelder både bil og buss.
- gjennom helsestasjonenes virksomhet ha økt fokus på temaet barn i bil, og spesielt at barna skal sitte sikret bakovervendt i bil til de er minst fire år.
- i kommunale barnehager gjennomføre tiltak for å øke fokus på sikring av barn i bil.
- oppfordre til at også private barnehager følger ovennevnte tiltak.

6.4 *Uoppmerksomhet*

Kommunen skal:

- i retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at alle kommunens ansatte i minst mulig grad bruker utstyr som tar oppmerksomheten fra føreren.
- i retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at det i størst mulig grad skal unngås å bruke mobiltelefon under kjøring. Om dette er nødvendig skal det brukes godkjent fastmontert utstyr.

-
- ved inngåelse av avtaler/anbud stille krav til trafikkikkerhet.

6.5 Barn (0-14 år)

Kommunen skal:

- vurdere rett til skoleskyss i henhold til bestemmelser for særlig farlig eller vanskelig skolevei.
- arbeide for trafikkisikre soner rundt barnehager og skoler, som blant annet innebærer tiltak knyttet til holdninger og adferd til både barn og voksne.
- legge til rette for at flere kan sykle eller gå til barnehager og skoler.
- arbeide videre med å oppfylle forpliktelsene som inngår i Trafikkisikker kommune for kommunale barnehager og skoler.
- påvirke til at private barnehager skal være godkjent som Trafikkisikker barnehage.
- sørge for at ansatte i barnehager og skoler har tilstrekkelig kompetanse for å gjennomføre god trafikkopplæring i tråd med gjeldende rammeverk.
- stimulere lag og foreninger til at barn og ungdom sikres best mulig og at voksne som transportører kjører med lavest mulig risiko til og fra fritidsaktiviteter.
- stimulere lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for transport innenfor sin virksomhet.
- i samarbeid med foresatte ha fokus på trafikkikkerhet og forebygging av ulykker, og dette skal inngå i årsplaner.
- sørge for god sykkelopplæring i tråd med kompetansemål i Kunnskapsløftet.
- ta i bruk læringsressurser om trafikkikkerhet i barnehager og i skolen.

6.6 Ungdom og unge førere

Kommunen skal:

- arbeide for å tilby valgfaget trafikk på ungdomstrinnet.
- tilby trafikkalt grunnkurs som en del av valgfag trafikk.
- stimulere lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for transport innenfor sin virksomhet.
- fremme saker om trafikkikkerhet for kommunens ungdomsråd.
- sørge for at kommunens ungdomsråd gis kompetanse om trafikkikkerhet.
- ta i bruk læringsressurser om trafikkikkerhet på ungdomstrinnet.

6.7 Eldre trafikanter

Kommunen skal:

- legge til grunn universell utforming ved fysisk utforming av veger og gangfelt for å ivareta eldre trafikanter og trafikanter med funksjonsnedsettelse.
- stimulere pensjonistforeninger til å innlemme tema trafikkikkerhet i sin virksomhet.
- legge til rette for at trafikkikkerhet blir tema i kommunens eldreråd.

6.8 Gående og syklende

Kommunen skal:

- årlig sette søkelys på betydningen av at syklister og fotgjengere bruker personlig sikkerhetsutstyr i trafikken, eksempelvis sykkelhjelmer og reflekser.

6.9 Motorsykkel og moped

Kommunen skal i egen regi eller i samarbeid med Åfjord vgs:

- tilby trafikalt grunnkurs i skolen
- gjennomføre temadag angående trafiksikkerhet på mc/moped

6.10 Godstransport på veg

- arbeide for forbedret vintervedlikehold på både kommunale og fylkesveier

6.11 Møteulykker og utforkjøringsulykker

Kommunen skal:

- melde inn eventuelle behov for fysisk sikring på riksveg og fylkesveg til vegeier for å forebygge møteulykker eller utforkjøring.

6.12 Drift og vedlikehold

Kommunen skal:

- beholde og videreutvikle det daglige trafiksikkerhetsfokuset i kjerneoppgavene innen drift og vedlikehold.

6.13 Bruk av ny teknologi i trafiksikkerhetsarbeidet

Kommunen skal:

- legge inn krav om automatisk nødbremse, feltskiftevarsler og fotgjengervarsel i anbud ved kjøp/leasing av nye kommunale kjøretøy når dette finnes som mulig tilvalgsutstyr i kjøretøy.

6.14 Trafiksikkerhetsarbeid i offentlige og private virksomheter

Kommunen skal:

- arbeide for å bli godkjent som Trafiksikker kommune.

6.15 Styrke kunnskapsgrunnlaget

Kommunen skal:

- i tillegg til oversikt over offentlig ulykkesstatistikk, belyse trafiksikkerhetssituasjonen med supplerende/andre opplysninger som f.eks. observert adferd og bruk av kjøretøy i kommunen.

6.16 Fysiske tiltak

Kommunen skal:

- gjennomføre de prioriterte fysiske trafikksikkerhetstiltakene på vegnettet jf. vedlegg **xx**.
- kartlegge behov for fysisk tilrettelegging for gående og syklende.
- ha særlig oppmerksomhet rettet mot skolevei og trafikksikre soner rundt skolene (f.eks. Hjertesoner).

7. ØKONOMI

Trafikksikkerhetstiltakene i denne planen skal innarbeides i økonomiplanen ved neste rullering. Tiltak som går over flere år og tiltak med oppstart planperioden, prioriteres i budsjettet hvert år.

I tråd med vedtak i Trafikksikkerhetsutvalget har enhetsledere ansvaret for å innarbeide utgiftene innenfor eget budsjettområde.

8. EVALUERING, RULLERING

Trafikksikkerhetsutvalget rapporterer årlig til kommunestyret om status for tiltakene i planen, inkludert informasjon fra de respektive sektorene.

9. VEDLEGG

9.1 Handlingsplan 2023-2027